

МОЖЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ: КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД

З. І. Галушка,
доктор економічних наук, професор,
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича,
zoyagaluchka@ukr.net

Визначено методологічні та методичні підходи щодо удосконалення процесів регулювання регіонального ринку освітніх послуг на основі компетентнісного підходу. Запропоновано модель взаємодії органів державного управління, ВНЗ та сфери бізнесу для підвищення ефективності функціонування регіонального ринку освітніх послуг шляхом швидкого виявлення і успішного втілення в освітній процес дефіцитних компетентностей.

Ключові слова: регіональний ринок освітніх послуг, ринок праці, ключові освітні компетенції, модель соціальної відповідальності ВНЗ, держави і бізнесу на ринку освітніх послуг.

Як важливий фактор підвищення інтелектуального рівня і продуктивної сили працівників ринок освітніх послуг є надзвичайно чутливим до функціонування інших ринків та вимагає підвищення соціальної відповідальності різних суб'єктів для забезпечення відповідності пропозиції освітніх послуг вимогам суспільства й економіки.

Обґрунтування методологічних та методичних основ формування ефективного механізму функціонування регіонального ринку освітніх послуг передбачає покрокове розв'язання низки завдань теоретичного та прикладного характеру:

1) оцінити взаємодію механізму соціальної відповідальності ВНЗ, сфери бізнесу, місцевих органів влади та регіонального ринку освітніх послуг на основі використання методичного підходу, який полягає у співставленні рейтингів регіонів за інтегральними показниками регіонального ринку освітніх послуг та рівня соціальної відповідальності а також розробити відповідні заходи регіональної політики для гармонізації параметрів досліджуваних процесів в контексті компетентнісного підходу;

2) конкретизувати взаємодію соціальної відповідальності ВНЗ, сфери бізнесу, місцевих органів влади та регіонального ринку освітніх послуг, а також проаналізувати їх взаємовпливи, які прямо і опосередковано через взаємодію попиту і пропозиції формують відповідні запити на нові компетентності, нові знання, нові вміння майбутніх фахівців;

3) сформуванати теоретичну модель взаємодії механізму соціальної відповідальності та регіонального ринку освітніх послуг з іншими регіональними ринками, яка реалізує складні системні взаємодії з ринком праці, ринком інновацій та кредитів та визначає взаємозалежність освітніх потреб, якість надання освітніх послуг та вимог роботодавців до випускників;

4) скласти типовий соціологічний портрет випускника як фахівця, який відповідає вимогам роботодавців до випускників ВНЗ як майбутніх претендентів на робочі місця та передбачає сформованість важливих рис, які дозволяють випускнику бути конкурентоспроможним на регіональному ринку праці в умовах економічної кризи та невизначеності виробничого середовища та вплив на розвиток випускника механізму соціальної відповідальності ВНЗ, органів влади і бізнесу.

Корисними методичними і технічними напрацюваннями на основі практичного досвіду мають бути пропозиції

щодо:

1) оцінки взаємодії механізму соціальної відповідальності та регіонального ринку освітніх послуг на основі використання методичного підходу, який полягає у співставленні рейтингів регіонів за інтегральними показниками регіонального ринку освітніх послуг та рівня соціальної відповідальності а також розробити відповідні заходи регіональної політики для гармонізації параметрів досліджуваних процесів;

2) конкретизації взаємодії соціальної відповідальності та регіонального ринку освітніх послуг, аналізу їх взаємовпливів, що прямо і опосередковано через взаємодію попиту і пропозицій формують відповідні запити на нові компетенції, нові знання, нові вміння майбутніх фахівців;

3) розробки методичних рекомендації для удосконалення механізмів регулювання регіонального ринку освітніх послуг на основі побудови моделі соціальної відповідальності ВНЗ, сфери бізнесу та місцевих органів самоврядування.

Цінність очікуваних результатів полягає у розробці конкретних пропозицій щодо удосконалення механізму функціонування регіонального ринку освітніх послуг на основі: 1) статистичного аналізу функціонування ВНЗ різних рівнів акредитації, структури підготовки фахівців з економічних спеціальностей, їх працевлаштування; 2) соціологічного аналізу відповідності обсягу, структури і якості підготовки фахівців потребам ринку (включаючи аналіз професійних знань, умінь, компетенцій, яких потребують роботодавці, та тих, що пропонують ВНЗ); 3) розробки моделі взаємодії ВНЗ, сфери бізнесу і місцевих органів самоврядування, що ґрунтується на принципах соціальної відповідальності та спрямована на забезпечення збалансованості між попитом і пропозицією освітніх послуг, що відповідають сучасним вимогам ефективного розвитку економіки регіону.